Några för Sverige nya skalbaggar (Coleoptera)

RICKARD BARANOWSKI

Råbyvägen 15 J-14, S-223 57, Lund, Sweden

Abstract

BARANOWSKI, R. Some beetles new to Sweden (Coleoptera). — Ent. Tidskr. 97: 117—123, 1976.
Various beetle species new to Sweden are reported. Biological and ecological notes are given. Certain of the species must be considered to be established in the country while others found in Sweden only on sea shores (evidently windborne specimens) seem not to be permanent components of the Swedish fauna.

Patrobus australis J. Sahlb. Denna art fann jag första gången den 5.9.69 nära Uppåkra utanför Lund i Skåne och var då ny för Sverige. De tre ex. som anträffades levde i en märgelgrav ute på den leriga, skånska slätten på skuggig och mycket fuktig mark med dybotten. Den 25.8—27.8.75 besökte jag åter märgelgraven och passade då på att undersöka även några andra märgelgravar som låg alldeles nära den förstnämnda vid Uppåkra. Det visade sig då att arten förekom ej blott på den gamla lokalen utan också i en av de andra gravarna. Den vara ganska talrik och jag tog med mig 15 ex. hem. Alla ex. »trampades» fram i den allra fuktigaste dyn som mycket ofta bildas i dessa märgelgravar genom ansamling av löv och annat organiskt material i det stillastående vattnet i botten på gravarna.

Flera andra fynd av arten har gjorts i Skåne. Själv har jag funnit två vinddrivna ex. vid havet på ostkusten, det ena vid Yngsjö den 17.6.72, det andra vid Sandhammaren den 23.7.72. Ytterligare två vinddrivna ex. har tagits vid Sandhammaren resp. Skanör av Alan Dufberg (1975: 25). Slutligen har Peter Cederström tre ex. av arten som är funna på två olika lokaler vid stranden av Vombsjön (Sk, Vomb). Ett av dessa togs den 1.6.75, de två andra den 21.8.75. Arten är känd från bl.a. Danmark och södra Finland.

Helophorus obscurus Muls. (*walkeri* Sharp.). Denna tidigare i Sverige ej rapporterade art är funnen i Skåne, Halland och på Öland. I Skåne har jag vid Huaröd, Gräsma hittat två ex. den 6.9.70 genom sållning av förna vid ett grundvattenflöde i skuggig lövskog med rik undervegetation, bl.a. *Pulmonaria officinalis* och *Stachys silvatica,* och vid Kivik, Karakås ett ex. den 19.12.70 genom sållning av förna i skuggig strandskog vid havet med talrika små grundvattenflöden. Lokalerna liknar varandra, bl.a. genom det sakta rinnande alkaliska vattnet, och på båda ställena erhölls dessutom i sållproven den för denna biotyp typiska kortvingen *Myllaena brevicornis* Matth. Jag har dessutom funnit ett ex. i vinddrift vid Stenshuvud den 24.5. 71. De två Huaröd-ex. har R. B. Angus kontrollbestämt. Ett halländskt ex. härstammar från marsklandsängarna norr om Varberg och är taget av Gösta Gillerfors genom sållning den 25.2.76.

I samlingarna på zoologiska institutionen i Lund sitter de övriga svenska exemplaren. I Thomsons dublettsamling finns ett ex. som Thomson tagit och är märkt Skåne (det. R. B. Angus). I den geografiska huvudsamlingen finns dels åtta ex. funna av Thomson vid Stehag i Skåne, dels några öländska ex. tagna av Bruce (samtliga det. R. B. Angus). De öländska ex. är tagna, i tur och ordning, vid Ås ett ex. den 23.4.54, vid Gräsgård ett

ex. den 10.5.54, vid Kastlösa tre ex. den 21.5. 55 och vid Stenåsa ett ex. den 19.7.57.

Leiodes (*Liodes*) *nigrita* Schm. Av denna art har jag funnit två ex. vid Hörröd i Skåne (ej Härröd, jfr Lundberg 1972: 171). Det ena ex. togs den 26.8.70 i en mullvadsgång intill en ödegård i en skogsglänta. Jag hade grävt ner små glasburkar i gångarna såsom fällor för olika skalbaggar, främst *Catops*- och *Choleva*-arter och hade ej väntat mig få någon *Leiodes* i dessa. Den 2.10.70 var jag åter på lokalen för att vittja mina fällor och passade då på att sålla mycelet till några bläcksvampar som växte nära där jag hade fällorna. Då fick jag mitt andra ex. Senare har jag inte återfunnit arten.

Bestämningen har utförts av Viktor Hansen. Arten hör till de *Leiodes* som är utpräglade höstarter. I Danmark där arten är funnen flerstädes på södra och mellersta Jylland uppges den vara tagen vid kvällshåvning i skog, särskilt i september.

Acrotrichis parva Rossk. och *volans* Mtsch. (*parva* sensu Sundt 1958 nec Rossk., *fennica* Renk.). Den art som i 1960 års skalbaggskatalog står som *parva* Rossk. och som är utbredd och ganska vanlig i norra Skandinavien har visat sig vara *volans* Mtsch. (Strand 1970: 129). Den »äkta» *parva* Rossk. är däremot i Sverige hittills funnen i ett enda ex. som jag fick den 17.7.74 vid Båtfors på Storön (Upl, Älvkarleby k:n) genom kvällshåvning på igenväxande hyggesmark, ej långt från Båtforsstugan. Bestämningen har gjorts av Colin Johnson, som i brev meddelat mig att han av den »äkta» *parva* Rossk. även sett ett par norska ex. (coll. Strand) och ett flertal engelska ex. Både *parva* Rossk. och *volans* Mtsch. förekommer i Mellaneuropa.

Hypocyptus hanseni Palm. Hittills endast känd från Skåne. Det första svenska ex. tog jag den 31.10.70 vid Haväng. Det tillvaratogs i ett sållprov taget i förnan vid basen av alar, askar, lönnar och ekar intill en liten bäck, som här har sitt utlopp i havet. Det var på denna lokal som Folke Olsson fann den för Sverige nya viveln *Acalles camelus* F. Den 17.1.74 fick jag åter kontakt med arten då tre ex. erhölls i ett sållprov taget i Forsakar vid basen av alar och askar intill Forsakarbäcken, alltså under liknande förhållanden som vid Haväng. Den 19.1—20.1.74 sållade jag vid basen av lövträd vid den s.k. Herremöllan i Degeberga och fick då talrika ex. De flesta levde i förnan vid basen av alar på myllrik mark som var underminerad av gnagargångar, men några ex. togs också vid basen av en metergrov, levande ek med *Lasius fuliginosus*. Vid basen av ekar fick jag arten också den 2.3.74 vid Östra Sönnarslöv. Vid Maltesholm slaghåvade jag ett ex. den 2.6.74 och kvällshåvade två ex. den 19.8. 74, båda gångerna i en allé av ädla lövträd.

Alla svenska lokaler för *Hypocyptus hanseni* ligger alltså inom ett begränsat område i mellersta, östligaste Skåne. Mycket anmärkningsvärt är att arten plötsligt uppträdde på flera lokaler år 1974 och flera gånger i antal. År 1975 återfanns den inte någonstans och arten måste av någon anledning haft ett mycket gott år just 1974. Arten är utanför Sverige känd från Danmark och Tyskland.

Atheta amplicollis Muls. et Rey. Sedan denna *Atheta* urskilts ur kollektivarten *A. fungi* Grav. har den visat sig förekomma flerstädes i Sverige. Enligt vad Stig Lundberg muntligen meddelat mig är arten nu känd från Sk, Bl, Hall, Sm, Öl, Ög, Vg, Med, Vb, och Nb.

Flertalet av mina ex. har jag funnit vid Ripa i nordöstra Skåne, dels på torra, sandiga alvarmarker bland multnande växtämnen (t.ex. under halmhögar), dels i förnan i gles, sandig, planterad tallskog. Den var på dessa lokaler ej ovanlig åren 1969 och 1970. Den förekommer emellertid också i andra biotoper och verkar vara en eurytop art. Jag har t.ex. funnit den under en granrishög i gammal granskog (Sk, Villands Vånga, Sågmöllan) och bland växtrötter på grusig moränmark (Bl, Olofström, Baggeboda).

Euplectus bonvouloiri rosae Raffr. Vid genomgång av mina *Euplectus* efter bestämningstabellen i Die Käfer Mitteleuropas, band 5, fann jag fem ex. av denna art, alla från Hallands Väderö i Skåne. Bestämningen av

ett av ex. har kontrollerats av Claude Besuchet. Det första ex. togs den 11.7.70 vid sållning av material från en fuktig, ihålig, grov bokstubbe med ett stort bo av *Lasius fuliginosus*. I den murkna, rödsaftiga veden förekom *Quedius ventralis* Arag. i större antal. De övriga ex. fick jag den 27.1 resp. 2.11.74 vid sållning av torr mulm i en ihålighet vid basen av en bok. Även här fanns *Lasius fuliginosus* men i mycket mindre antal än i den andra boken. Övriga trevligare arter i sållproven från sistnämnda bok var *Quedius ventralis* Arag., *Ischnodes sanguinicollis* Panz. (larver) och *Acalles turbatus* Boh.

Arten är funnen i Syd- och Mellaneuropa samt har nyligen också tagits i Danmark av Stig Lundberg (in litt.).

Grammoplectus spinolae Aubé. Denna för landet nya art har jag funnit vid Hornsö i Småland den 22.7.69. Släktet är inte tidigare representerat i Norden och står nära *Euplectus*. *G. spinolae* liknar mest ett mycket litet ex. av *Euplectus karsteni* Reich. men avviker bl.a. genom förekomsten av två små djupa, välavgränsade gropar i pannan ungefär i nivå med ögonens framkant.

Det enda ex. sållades fram ur en ihålig, decimeter-grov, murken björkstam som var bebodd av *Lasius niger*. Björkstammen låg ganska solexponerad i gles, ljungbevuxen tallskog.

Arten är sällsynt funnen i Syd- och Mellaneuropa och hör måhända till de många värmerelikter som är funna just i Hornsö-området.

Laricobius erichsoni Rosenh. Den 5.5.72 fick jag ett ex. av denna för Sverige nya art vid Vitemölla i Skåne på havsstranden norr om samhället. Exemplaret sållades ur en driftrand och eftersom det dagen före blåst ostliga vindar måste det varit fråga om vinddrift. På samma lokal erhöll jag den 28.3—29.3.73 ej mindre än 14 ex. vid sållning av den vid det tillfället mäktiga driftranden, uppkommen efter hårda ostliga vindar. Skalbaggen är anmärkningsvärt trög i sina rörelser och det tog flera dagar att få fram de 14 ex. ur sållprovet (som f.ö. innehöll 10.000-tals djur, huvudsakligen vattenbaggar). Något senare, den 19.5.73, fick jag ytterligare ett ex. i vinddrift och denna gång vid Juleboda (Sk, Maglehem). Det är omöjligt att uttala sig om huruvida de ovanstående ex. kommer från en svärmning inne över skånska landet eller om de transporterats av vinden från andra sidan Östersjön. Å ena sidan fick jag vid de olika fångsttillfällena arter utan hemortsrätt i ostligaste Skåne och som av vinden förts långväga ifrån, å andra sidan finns lämpliga biotoper för arten på Skånes ostkust. Att arten hör till den svenska faunan blev bevisat först den 2.3.74 då Gösta Gillerfors sållade fram ett ex. vid Herremöllan i Degeberga, Skåne, vid basen av några smågranar som stod i kanten av en bäck.

Arten har varit väntad i Sverige. Den har under senare år utbrett sig snabbt över norra Tyskland och Danmark. Den blev funnen första gången i Danmark år 1939. *Laricobius erichsoni* lever både som larv och imago av barrlöss, särskilt på silvergran.

Anthrenus olgae Kalik. En införd art som är funnen av mig och Bengt Ehnström i Stockholms-trakten (Uppland). Mina ex. är funna i en lägenhet i centrala Stockholm där de angripit min insektsamling. Det första ex. (en imago) togs den 2.2.70. Därefter har jag tagit tillvara och kläckt *Anthrenus*-larver ur min insektsamling, vilka alltid blivit *A. olgae*.

Meligethes haemorrhoidalis Först. Skåne, Maltesholm, ett ex. den 25.8.74 vid slaghåvning i en allé med ädla lövträd. Arten utvecklas i *Lamium album* (vilken växte i allén) och är i Danmark sällsynt funnen på Jylland och Fyn. I Syd- och Mellaneuropa är arten utbredd och ställvis ej sällsynt.

Cryptophagus micaceus Rey. Vid genomgång av mina obestämda *Cryptophagus* fann jag två ex. av *pubescens*-typ som verkade ovanligt mörka. Det visade sig då, efter att ha bestämt dem med hjälp av Die Käfer Mitteleuropas, band 7, vara den i Sverige ej tidigare kända *C. micaceus*. De båda ex. var tagna vid Skärholmen i Södermanland den 25.11.67 vid sållning av en gammal pil som

stod vid stranden av Mälaren. Arten lär utvecklas i bålgetingbon och ett sådant bo fanns sannolikt i pilens inre. Någon enstaka gång utvecklas arten också i vanliga getingbon.

Sedan detta fynd gjorts började jag systematiskt gå igenom allt *Cryptophagus*-material jag kunde komma åt i museer och hos kolleger och efter några år lyckades jag konstatera arten från Sk, Öl, Sdm och Vstm (ej Sm, jfr Lundberg 1972: 178). Här följer fynddata i korthet: Sk, Skäralid, 17.2.74, sex ex. vid sållning av mulm i en ihålig ask med ett getingbo (leg. Ambjörn Carlsson). — Sk, Hallands Väderö, dels 10.4.71, tre ex. vid sållning av mulm i en ihålig grov bok (leg. R. Baranowski), dels 21.4.74, fem ex. vid sållning av mulm i en ihålig högstubbe av bok med ett bålgetingbo (leg. Ambjörn Carlsson). — Öl, Ottenby, 15.7.61, ett ex. (leg. Stig Lundberg). — Sdm, Ågesta, 16.9.45, två ex., de hittills äldsta kända svenska ex. (leg. Tor-Erik Leiler). — Sdm, Skärholmen (se ovan). — Vstm, Strömsholm, 8.7.69, fem ex. vid sållning av innanmätet i en ihålig lönn med rester av ett bålgetingbo (leg. Stig Lundberg).

Tidigare har *C. micaceus* betraktats som en underart till *C. pubescens* Sturm men uppfattas numera som en självständig art. På grund av detta skulle man kunna misstänka att de båda arterna är varandra lika och således svåra att skilja åt. Så är emellertid ej alls fallet. *C. micaceus* är en mörk art medan *C. pubescens* är enfärgat gulröd. Vidare är deras halssköldform helt olika (ang. olikheter se ovannämnda tyska arbete). Sannolikt döljer sig *C. micaceus* i andra »ej genomgångna» samlingar under det gamla kollektivnamnet *C. pubescens*.

Atomaria consanguinea C. Johnson. Arten är nybeskriven varför dess svenska utbredning ännu är föga känd. Den står *A. nigriventris* Steph. mycket nära och är troligen mera sydlig än denna. I Skåne har jag funnit arten på flera lokaler. I Forsakars sågverk tog jag en serie ex. den 4.12.70 vid sållning av gammal sågspån intill sågverksbyggnaderna och i denna biotop har jag sedan återfunnit den varje år och under alla årstider. Ett ex. har jag också fått vid kvällshåvning i sågen (3.6.71) och ett ex. på lampa uppsatt inom sågverksområdet (19.7.73). De hittills första kända svenska ex. (fem ex.) fick jag den 8.1.70 vid sållning av en mer eller mindre komposterad halmhög som låg på sandmark i kanten av en planterad tallskog vid Östra Sönnarslöv. I halmkompost på sandunderlag har jag också funnit arten i Degeberga den 12.9.70 och i Ripa, bl.a. den 9.2.74.

Utanför Skåne är ett ex. funnet av Stig Lundberg den 3.7.74 vid Byerum på Öland och ett ex. av Bengt Ehnström den 18.6.71 på Visingsö i Småland. Ehnström har om sitt fynd meddelat mig följande: »Exemplaret sållades i en gammal, nästan taklös lada, med mängder av gammalt mögligt hö och halm tillsammans med bl.a. *Neuraphes talparum* Lokay och *Atomaria nigripennis* Kug.» Till sist har jag den 18.6.75 slaghåvat ett ex. på Storön (Gstr, Hedesunda k:n), en liten ö i Dalälven vid det gamla brukssamhället Gysinge.

A. consanguinea skiljer sig från *A. nigriventris* främst genom halsskölden, som hos *A. consanguinea* är mer utplattad och har en tydligt starkare punktur och behåring. Mina ex. av *A. consanguinea* har Colin Johnson bestämt.

Tetrops starkii Chevr. I Forsakar i Skåne växer en ridå av ask utmed Forsakarbäcken vid sågverket. Vid anläggning av en traktorväg till sågen skadades eller dödades några mindre askar. Dessa blev under våren 1972 entomologiskt undersökta av mig då de visade sig angripna av någon mindre långhorning.

Angreppen var svåra att upptäcka. Gångsystemen började under den tunna barken på ovanligt klena grenar, vars dimension varierade mellan 1/2 och 1 cm. Larven åt sig snart snett in i veden och gick därefter bara i kärnveden där sedan puppkammaren anlades. På vissa grenar var gångsystemen blott 3—4 cm långa, på andra något längre. Några askgrenar togs i slutet av februari

1972 med hem för kläckning. De placerades i en kläckningsburk i rumsvärme och i första halvan av april samma år resulterade kläckningen i fem ex. av den för Sverige nya arten *Tetrops starkii*. Senare undersökningar på lokalen har visat att utvecklingen måste vara ettårig, liksom ofta (men ej alltid) är fallet hos *Tetrops praeusta* L.

T. starkii finns också vid nedre Dalälven i norra Uppland (Baranowski 1975: 113) och är möjligen något förbisedd och kan alltså dölja sig i andra samlingar under namnet *T. praeusta*. *T. starkii* skiljer sig från *T. praeusta* genom något större storlek, alltid helt gula ben, mörk sidorand på täckvingarna, betydligt längre täckvingebehåring, starkare punktur på täckvingarna samt genom annan ♂-genitalstruktur. Genitalavbildningar finns i ett arbete som Strand gjort (1968: 47). I de nordiska länderna är *T. starkii* hittills känd från Sverige och Norge. I Mellaneuropa är den utbredd men sällsyntare än *T. praeusta*. Enl. Ehnström (in litt.) tyder alla fynd av *T. starkii* på att den är ett monofagt askdjur.

Ceutorrhynchus pervicax Weise. På tre lokaler i Degeberga-trakten i Skåne har jag funnit denna art, nämligen vid Borrestad, Hörröd och Herremöllan. Vid Borrestad där också de första svenska ex. anträffades den 7.6—8.6.68 är arten ganska vanlig på *Cardamine amara*. Värdväxten växer här på många ställen utmed de grundvattenflöden som rinner ner på Linderödsåsens nordostsluttning. Arten tas på denna växt genom slaghåvning under några få dagar i början på juni när växten blommar. Vid sållning i anslutning till växten har jag endast en gång, den 21.12.71, fått arten (i tre ex.) och den är utan tvekan lättast att ta på blommorna. Vid Hörröd slaghåvade jag den 20.5.71 ett ex. på *Arabidopsis thaliana* som växte i en planterad lärkskog. På den tredje och sista lokalen, Herremöllan, fick jag den 5.6.73 elva ex. genom håvning på *Cardamine amara* som växte i ett alkärr i skuggigt läge.

C. pervicax verkar alltså i Sverige att än så länge vara ett exklusivt Degeberga-djur. Själv har jag sökt arten på många håll i övriga Skåne på dess värdväxter utan resultat. I Danmark där arten är funnen flerstädes, anges dess värdväxter vara *Rorippa palustris*, *Cardamine amara* och *Cardamine pratensis*.

Tillfälliga arter

Ett flertal skalbaggar är i Sverige endast tillfälliga gäster, inkomna till landet genom vinddrift. Om de lyckas etablera sig kan de inte längre räknas som tillfälliga. Exempel på arter som tidigare räknats som tillfälliga men som nu troligen är etablerade är *Bembidion octomaculatum* Goeze och *Amara crenata* Dej. Båda har nämligen tagits i sina naturliga biotoper på Gotland, den förstnämnda av Bengt Ehnström (in litt.), den sistnämnda av Bengt Andersson (1974: 181). Dessa skall följaktligen i fortsättningen anses som svenska arter och i skalbaggskatalogen införas med prick. Här bör påpekas att en rad arter som i skalbaggskatalogen införts med prick är tillfälliga, eller åtminstone inte kunnat konstateras förekomma spontant i Sverige. I enlighet härmed bör dessa arter ändras till ett T (=tillfällig), ett system som Stig Lundberg tillämpat i sin bearbetning av den svenska skalbaggskatalogen. Exempel på arter som i katalogen står med en prick men som i fortsättningen bör stå med ett T är *Harpalus signaticornis* Dft. och *Nanophyes sahlbergi* Sahlb.

De arter som kommit till Sverige med människans hjälp och som ej klarar sig utomhus under vintern har betecknats som införda och står i skalbaggskatalogen med ett i.

Själv har jag funnit flera för Sverige nya arter på havsstranden i Skåne som uppträtt efter vinddrift och som hör till gruppen tillfälliga arter. Data för dessa arter har i de flesta fall publicerats, dels av Baranowski och Gärdenfors (1974: 35—52), dels av Lundberg

(1972: 170 och 179, 1974: 28 och 30). För några arter saknas dock tillfredsställande data eller har ej alls publicerats. I några fall har felaktiga data publicerats.

Bembidion obscurellum Mtsch. Det första ex. togs den 30.7.72 vid Sandhammaren (leg. Baranowski). Den 9.5—10.5.75 kom tydligen arten in till Skåne i stort antal då jag den 9.5 fann tre ex. vid Vitemölla och den 10.5 ett ex., även det vid Vitemölla. Den 10.5.75 togs vidare två ex. vid Sandhammaren av Karin Andersson. Ytterligare ett ex. är den 23.6.75 funnet på Gotska Sandön av Ambjörn Carlsson. Detta sista ex. togs springande på sandstranden och måste väl liksom de andra fynden härröra från vinddrift.

Från Danmark är tre ex. kända, alla från Jylland. Arten har sin utbredning i Sibirien och Nordamerika och är närmast funnen vid Vita Havet (flera lokaler) men det kan ej vara möjligt att alla dessa nordiska ex. kommit med vinddrift så långt ifrån utan mycket troligare är väl att arten har en liten men livskraftig population någonstans i Östersjöområdet. På Jylland är den eventuellt bofast.

Bembidion quadripustulatum Serv. Sk, Sandhammaren, 14.7.70, ett ex. (ej år 1971, jfr Lundberg 1972: 170).

Bembidion tenellum Er. Sk, Sandhammaren, 7.6.72, två ex. och 9.6.72, ett ex.

Dromius quadraticollis Mor. Sk, Sandhammaren, 5.8.69, ett ex. (ej Stenshuvud, jfr Lundberg 1972: 170).

Helophorus asperatus Rey. Sk, Vitemölla, 5.5.72, ett ex. i vinddrift på stranden norr om samhället. Ex. skickades för kontroll till Stig Lundberg vilken kom till samma slutsats som jag. Lundberg skickade ex. vidare till *Helophorus*-specialisten R. B. Angus som bekräftade bestämningens riktighet. I ett brev till Stig Lundberg skriver Angus bl.a. »So, you have a very interesting new record from Sweden. Apart from your Skåne specimen, the other northernmost records are from Morlaix (Brittany) and Boulogne sur Mer, and from Borkum in the Friesian Islands, represented by material in Kuwert's collection. I have searched in vain for it in England, and have in fact only two specimens (from France) in my collection.»

H. asperatus är en typisk västeuropeisk art. Vid närmare studium av väderlekssituationen vid vinddriftstillfället visade det sig att det blåst hårda vindar mellan ost och nordost vilket är intressant. Vitemölla ligger i lä för vindar mellan syd och väst varför en införsel av djur från dessa väderstreck förefaller ganska osannolik. Mycket tyder därför på att arten har en hittills oupptäckt förekomstplats i Osteuropa eller rent av i Skåne. Framtiden får utvisa detta. Till sist måste nämnas att jag samma dag, den 5.5.72, fick den för Sverige nya arten *Laricobius erichsoni* Rosenh. (se ovan).

Harmonia octomaculata Thunb. Sk, Stenshuvud, 21.6.69, ett ex. (ej Vitemölla, jfr. Lundberg 1972: 179). Denna nyckelpiga är stor och vacker men vållade stora problem vid bestämningen tills slutligen Helmut Fürsch lyckades bestämma den. Han meddelade att det var en art endast känd från sydöstra Asien. Enligt vad jag funnit i litteraturen är arten inte känd väster om Bajkalsjön. År 1969 var i sin första halva så tillvida märklig att man under långa perioder hade ostlig storm i södra Asien vilken tidvis berörde bl.a. Skåne. På eftervintern rödfärgades snön i Skåne av sandinblandning efter de svåra sandstormarna på ryska stäppen. Jag tror därför att *H. octomaculata* kommit till Sverige med vinddrift denna långa väg. Slutligen måste nämnas att jag i samma vinddrift (den 20.6.69) fann den för Sverige nya *Amara crenata* Dej. vid Vitemölla, som ligger ett par km norr om Stenshuvud.

Cossonus linearis F. Sk, Sandhammaren, 7.6.72, två ex. (leg. Baranowski) och två ex. (leg. Ulf Gärdenfors), 9.6.72, fyra ex. (leg. Baranowski). De första ex. togs alltså den 7.6 (ej 9.6, jfr Lundberg 1974: 30).

Denna art är funnen i Danmark och Tyskland och anges leva på poppel och klibbal. Kan tänkas förekomma också i Sverige.

Behjälpliga vid art- och kontrollbestämningar har varit R. B. Angus, Claude Besuchet, Helmut Fürsch, Victor Hansen, Colin Johnson, Carl H. Lindroth, Stig Lundberg och Andreas Strand till vilka jag vill framföra mitt varma tack.

Referenser

ANDERSSON, B. 1974. Notiser om svenska skalbaggar (Coleoptera). — Ent. Tidskr. 95: 181—183.

BARANOWSKI, R. 1975. Några bidrag till kännedomen om coleopterfaunan vid nedre Dalälven. 1. — Ent. Tidskr. 96: 97—115.

— & GÄRDENFORS, U. 1974. Vinddrift av jordlöpare i sydöstra Skåne (Col., Carabidae). — Entomologen 3: 35—52.

DUFBERG, A. 1975. Några intressanta fynd av Coleoptera. — Entomologen 4: 25—27.

LUNDBERG, S. 1972. Catalogus Insectorum Sueciae. XVI. Coleoptera (1960) Additamenta IV. — Ent. Tidskr. 93: 169—182.

— 1974. Några för Sverige nya skalbaggar. 3 (Coleoptera). — Ent. Tidskr. 95: 28—30.

STRAND, A. 1968. *Tetrops starkii* Chevr., en art ny for Norden (Col., Cerambycidae). — Norsk ent. Tidsskr. 15: 47—48.

— 1970. Additions and Corrections to the Norwegian Part of Catalogus Coleopterorum Fennoscandiae et Daniae. — Norsk ent. Tidsskr. 17: 125—145.